

[Damsgaard.]

dannelse, en Ungdom med Samfundssind og klar Forstaaelse af, at Friheden forpligter.“

Men de Tanker, vor store Aandens Mand havde gjort sig om et saadant borgerligt Akademi for den voksne Ungdom, var tænkt forud for 1844, da den første Højskole i Verden blev oprettet i Rødning. Og mon ikke det var Virkeliggørelsen af hans Tanker om Skolen i Soer, der da begyndte. Hans virkelige Idé var næppe een Skole i Sorø, men frie Skoler for Ordet spredt over det ganske Land, og paa denne Linie kan vi og skal vi arbejde videre.

Derimod er jeg noget betænkelig ved den Maade, man eventuelt fra „Dansk Ungdomssamvirke“, som forleden nævnt af det ærede Medlem Hr. Chr. Christiansen, kunde tænke sig at føre Grundtvigs Skole ud i Livet paa, nemlig som en Slags Lederskole; for en almindelig Højskole er det vel næppe, man tænker paa. Det rummer vist en Fare for, at vore Ungdomsledere skal blive noget for ens. Jeg skal dog ikke gaa nærmere ind paa denne Tanke, da Planen endnu ikke er offentliggjort og jeg derfor ikke kan kende Indholdet. Men lad os nu ikke i misforstaaet Iver for at tjene Ungdommen med noget nyt gribe til Metoder, der senere vil give Bagslag. En Højskolelærer har forleden skrevet noget om, at vi trænger til en Skole, der kan fastne og uddybe Aanden fra 1940, og selvfølgelig skal vi drage Lære af og fastholde Aanden fra 1940, men vore bestaaende Ungdomsskoler og eventuelle nye lignende Skoler vil sikkert ogsaa holde denne Lære op for de unge, og saadanne Skoler har vi Brug for. Jeg tror, de unge, baade fra By og Land, i større og større Tal vil komme til disse Skoler, vel ogsaa i nogen Grad tilskyndet dertil af Aanden fra 1940. Derimod har vi ikke Brug for en Skole, der vil ensrette vore Ledere inden for de forskellige Ungdomsorganisationer.

Hvad Lovforslaget om Tilskud til Aftenskoler angaar, kan jeg sige, at Partiet Venstre i det store og hele er godt tilfreds med det, og jeg vil takke den højtærede Undervisningsminister, fordi Lovforslaget er fremsat. Det indeholder navnlig paa det økonomiske Omraade betydelige Forbedringer i Forhold til nugældende Lov. Enkelte Ting kan vi ønske anderledes, men det kan formodentlig drøftes i et Udvalg.

Om Lovforslagets Enkeltheder skal jeg sige følgende. Den nye Bestemmelse om, at Kommunalbestyrelsen er pligtig at stille mindst eet Lokale med Lys, Varme og Rengøring til Raadighed for hver paabegyndt

1000 Indbyggere, der er i Kommunen, og at Skoleledelsen selv kan vælge Tiden i Tidsrummet fra Kl. 14 til Kl. 22, er en Forbedring. Derved kommer man ud over Vanskeligheder, der enkelte Steder har været vedrørende Lokaler, og man kan ogsaa drive Eftermiddagsundervisning, om det ønskes. Det er ogsaa en Fordel. Det er en Forbedring, men egentlig er det jo ikke nok med eet Lokale. I en Kommune kan der ofte være Brug for baade 2, 3 og flere Lokaler til de forskellige Undervisningsformer. Men de allerfleste Steder er det jo gaaet godt hidindtil, det er kun i de enkelte „tvære“ Kommuner, Bestemmelsen faar reel Betydning.

Ogsaa Bestemmelsen i § 1, Pkt. 4, om Forhøjelse af Kommunens Tilskud fra 50 Øre til 1 Kr. pr. Undervisningstime, finder jeg forsvarlig og ønskelig i Modsætning til den ærede forrige Ordfører. Det vil næppe bevirke, at der oprettes færre Skoler, da Kommunernes Interesse for Aftenskoler i Almindelighed er stor. Jeg har intet imod, at Eleverne i en Aftenskole selv skal bringe et mindre økonomisk Offer for at deltage i Undervisningen — tværtimod, det er et sundt Princip. Men maaske kan det, der er foreslaaet i § 1, Stk. 2, volde visse administrative Vanskeligheder for Skoleledelsen. Det foreslaas, at der foruden et mindre Indskrivningsbeløb kan afkræves Eleverne et Beløb som Vederlag for Undervisningen, der for hver Elev ikke maa overstige 25 Øre pr. Undervisningstime. Det vilde vist være bedre at samle det hele i et Indskrivningsbeløb, som naturligvis ikke maa være alt for stort. Et passende Indskrivningsbeløb vil formentlig ogsaa være tilstrækkeligt til at binde Eleverne fastere til Undervisningen. Over dette Beløb, som altsaa ikke maa være for stort, skal Skolen have fri Raadighed, Lederen skal frit kunne disponere over det.

§ 2 omhandler Tilsynet med Aftenskoler, og jeg er glad for, at Kommunerne stilles frit med Hensyn til, om de vil vælge et Aftenskolenavn eller ikke, thi i mange Kommuner er Arbejdet inde i faste Rammer, og dér er der ikke Brug for et særligt Aftenskolenavn. Til Gengæld er der endnu mange døde Kommuner, hvor et interesseret Udvalg kunde virke fremmende i Retning af at faa Arbejdet i Gang og bidrage til, at der bliver mere Plan i Undervisningen, og fremme et vist Samarbejde mellem de forskellige Skoler i en Kommune og mellem Skolerne i to eller flere Nabo-kommuner. Hvor man har et saadant Udvalg, kunde dette ogsaa godt føre Tilsyn med Skolen. Hvad Statskonsulentens Til-